

Generaldirektören

Regeringskansliet
i.remissvar@regeringskansliet.se

CC: i.transport.remissvar@regeringskansliet.se

2022-10-28

2022/2378

YTTRANDE

Remiss av rapporten Arlanda flygplats – en plan för framtiden (Ds 2022:11), dnr I2022/01350

Svenska kraftnät har beretts möjlighet att yttra sig över rapporten Arlanda flygplats – en plan för framtiden.

Vi har tagit del av den aktuella rapporten och konstaterar att vi inte har varit delaktiga i de proaktiva diskussioner som har varit under utredningens genomförande.

Svenska kraftnät är den myndighet som ansvarar för att kraftöverföringssystemet är säkert, miljöanpassat och kostnadseffektivt. Det uppnår vi genom att övervaka elsystemet dygnet runt, underhålla och reinvestera transmissionsnätet och genom att bygga nya kraftledningar för att möta framtidens elbehov. Svenska kraftnät är även Sveriges elberedskapsmyndighet. Det innebär att vi arbetar för att elförsörjningen ska ha beredskap för extrema händelser som kan innebära svåra påfrestningar på samhället.

Etablering av storskalig elintensiv verksamhet ställer krav på elnätsstrukturen i regionen. För att möjliggöra ytterligare uttag av el från transmissionsnätet kan ledtider för att få till stånd nya kraftledningar ta cirka 10 år, beroende på bland annat tillståndprocesser kan det ta upp till 15 år innan en ny transmissionsledning är i drift. Stora infrastrukturetableringar måste således alltid föregås av noggrann planering och samverkan med områdets berörda elnätsägare i ett tidigt skede (ca 10 år före) och även med berörda aktörer. Det är regionnätsägaren som gör en initial bedömning av om verksamheten är så pass stor och elintensiv att det krävs förstärkningar på transmissionsnätets nivå. Efter den initiala bedömningen har regionnätsägaren och Svenska kraftnät en dialog om hur det önskade uttaget mest effektivt ska kunna tillgodoses.

Rapporten tar bland annat upp energiförsörjning och förslag på åtgärder. Ett förslag på åtgärd i rapporten är att Bromma flygplats från och med 1 januari 2030 enbart ska användas för fossilfritt flyg, för att senast stängas 2035. Ett annat förslag på åtgärd i rapporten är att Arlanda flygplats senast 2035 ska ha energiförsörjning som möjliggör för fossilfritt flyg.

Svenska kraftnät konstaterar att rapporten Arlanda flygplats – en plan för framtiden **inte** har tagit hänsyn till komplexiteten i de systemmässiga utmaningarna och de långa ledtiderna som stora elintensiva infrastrukturetableringar innebär.

Tidsramen i rapporten avseende fossilfritt flyg på Bromma och Arlandas flygplats är inte med i Svenska kraftnäts prognos avseende elförbrukningen i Stockholmsregionen, vilket innebär att Svenska kraftnät har bedömt att vi i dagsläget **inte** kan tillgodose behovet av energifrågan enligt rapportens tidsplan. Utbyggnad av transmissionsnätet bör därför beaktas i kommande utredningar.

Den största utmaningen när det gäller en omställning till el flyg är effektbrist, dvs när ett flertal aktörer vill använda mycket el vid samma tidpunkt inom samma elnät. Effektfrågan bör därför hanteras separat av regionnätägarna och Svenska kraftnät. En annan viktig aspekt kopplat till elbehovet är framkomligheten till flygplatsen. Svenska kraftnät har under 5 års tid försökt hitta en framkomlig sträckning för en ny 400 kV-ledning som ska ersätta befintlig 220 kV-ledning men det är komplext framförallt på grund av det kommunikationssystem som flygplatsen (Swedavia och Luftfartsverket) använder. Arbete för att modernisera kommunikationssystemet bör ske för att kunna möjliggöra elbehovet, både till flygplatserna och till den exploatering av infrastruktur som det för med sig.

Vidare noterar Svenska kraftnät att rapporten förordnar att förberedelser bör påbörjas omgående med en tredje parallell rullbana. Vi välkomnar därför ett proaktivt samarbete även i denna fråga då Svenska kraftnät har transmissionsnätledningarna i området som kommer beröras. Ledningarna är viktiga för hela Stockholmregionens elförsörjning.

För att möta Swedavias behov av kommande elförsörjning behöver Svenska kraftnät och regionnätägarna skapa en ny proaktiv struktur för ett samarbete. Det är också viktigt för Svenska kraftnät att påbörja en proaktiv dialog med Swedavia.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lotta Medelius-Bredhe efter föredragning av Yvonne Johansson. I ärendets handläggning har avdelningschef Katarina Larsson, teknisk ärendekoordinator Mona Kjellgren, kraftsystemanalytiker Jan Lavenius och huvudprojektledare Lotta Johansson deltagit.

Handlingen har signerats digitalt och har därför inga underskrifter.

Sundbyberg, dag som ovan

Lotta Medelius-Bredhe

Yvonne Johansson

Detta dokument är digitalt signerat och har elektroniska underskrifter

För att kontrollera och verifiera alla elektroniska underskrifter,
använd tjänsten <https://validate.ciceron.cloud>

Applikation

Ciceron Document Signer 2 - PROD (backa2) 1.7.4.0 [Eid2-DSS]